

Visoki predstavnik objasnjava svoju Odluku o izmjenama i dopunama Zakona o popunjavanju upraznjenog mjesta u Predsjednistvu BiH

Visoki predstavnik, Wolfgang Petritsch, izrazava svoje zaljenje sto je na kraju bio primoran da donese izmjene i dopune Zakona o popunjavanju upraznjenog mjesta u Predsjednistvu Bosne i Hercegovine koji je Parlamentarna skupstina usvojila 31. jula 2000. godine.

Visoki predstavnik je odlucio da nametne amandmane na Zakon kojim se osigurava izbor clana Predsjednistva koji popunjava upraznjeno mjesto u Predsjednistvu BiH na ustavan i demokratski nacin. Odlukom Visokog predstavnika, stanovnistvo Bosne i Hercegovine iz entiteta iz kojeg se bira clan Predsjednistva ima najveći moguci uticaj na izbor clana Predsjednistva na upraznjeno mjesto u Predsjednistvu BiH.

U slucaju da Dom naroda dva puta odbije kandidate za Predsjednistvo koje izglasaju direktno izabrani clanovi Zastupnickog doma (koji su izabrani sa teritorije entiteta na kojoj se birao i clan Predsjednistva cije je mjesto ostalo upraznjeno), izmijenjeni i dopunjeni Zakon o popunjavanju upraznjenog mjesta u Predsjednistvu BiH insistira na popuni upraznjenog mjesta u Predsjednistvu BiH trecim kandidatom kojeg je na ovaj nacin predlozio Zastupnicki dom.

Pored toga, Zakon sada predvidja da ce u slucaju da se upraznjeno mjesto pojavi u roku od 120 dana prije izbora, nova Parlamentarna skupstina nakon izbora popuniti to upraznjeno mjesto na trajnoj osnovi. Privremeno rjesenje koje je predvidjeno u gore pomenutom Zakonu ostaje na snazi.

Prije usvajanja ovog Zakona od strane Doma naroda, Ured Visokog predstavnika i OSCE Misija u Bosni i Hercegovini su sasvim jasno upozorili da Zakon ne bi trebao biti usvojen u predlozenom tekstu. Visoki predstavnik je u svom pismu od 31. jula u kratkim crtama naveo pitanja koja zabrinjavaju, i dodao da ce Zakon biti podvrgnut njegovoj reviziji ukoliko isti bude usvojen uprkos ovom upozorenju.

Da je usvojeni Zakon stupio na snagu, omogucio bi malom broju nacionalnih klubova delegata u Domu naroda, koji nisu direktno izabrani, da nametnu svoj vlastiti izbor kandidata tako sto bi dva puta odbili one kandidate za Predsjednistvo BiH koje je izabrao Zastupnicki dom.

Pored toga, Zakonom koji je usvojen 31. jula, Parlamentarna skupstina bi omogucila clanovima Predsjednistva koji su jos uvijek na funkciji da na nepravedan nacin uticu na izbor svojih nasljednika.

Nadalje, clan 7. Zakona u ranijem tekstu je predvidjao da bi Parlamentarna skupstina u sadasnjem sazivu izabrala nasljednika, ukoliko bude postojalo upraznjeno mjesto u Predsjednistvu BiH 30 dana prije datuma koji je odredjen za odrzavanje slijedecih izbora za Zastupnicki dom. Ovo bi Parlamentu, ciji mandat uskoro isticice, dalo mogucnost da izvrši neprimjeren uticaj na sastav Predsjednistva koje ima mandat do 2002. godine.

Visoki predstavnik je takodje svjestan cinjenice da ce se od njega mozda zatraziti da revidira ovaj Zakon, uzimajuci u obzir predstojeću odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine o konstitutivnosti naroda.

Pored toga, Visoki predstavnik je izdao Pravno misljenje u kojem se precizira da jedino davanje stvarne ostavke ili formalno objavljivanje povlacenja sa funkcije koje stupa na snagu odmah, imaju, u pravnom smislu, za posljedicu napustanje funkcije pojedinacnog clana Predsjednistva. Jedino tada, a ne prije toga, se moze smatrati da postoji upraznjeno mjesto u Predsjednistvu BiH. Ocgledno je da je ovo znacajno za pitanja koja se ticu gore pomenutog zakona.